

สัญญาประนีประนอมยอมความในศาล เมื่อทำผิดหลงสามารถแก้ไขได้หรือไม่ ?

ฎีกาที่น่าสนใจ

ฎีกาที่ ๖๐๗๔-๖๐๗๕/๒๕๕๖

คดีทั้งสองสำนวนนี้ศาลชั้นต้นสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกันโดยให้เรียก ผู้ร้องสำนวนแรก และจำเลยสำนวนที่สองว่าโจทก์ เรียกผู้คัดค้านสำนวนแรกและโจทก์สำนวนที่สองว่าจำเลย

คดีสืบเนื่องมาจากคู่ความทั้งสองสำนวนตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอม

ความและศาลชั้นต้นมีคำพิพากษตามยอมเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ ว่า

ข้อ ๑. โจทก์ยอมรับโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๒๙๙ เลขที่ดิน ๑๑๐ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลย ทั้งจำเลยยินยอมให้โจทก์พักอาศัยและทำธุรกิจการค้าในโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวข้างต้นได้มีกำหนดระยะเวลา ๑ ปี ๖ เดือน นับแต่วันทำสัญญาประนีประนอมยอมความนี้

ข้อ ๒. โจทก์ตกลงชำระค่าเช่าให้แก่จำเลยในอัตราเดือนละ ๘,๐๐๐ บาท ตลอดระยะเวลาดังกล่าวในข้อ ๑. โดยชำระเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาสะพานปลา เลขที่บัญชี ๕๒๗๐๐๐๔๓๘๔ ชำระงวดแรกวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ งวดถัดไปชำระทุกวันที่สิ้นสุดของเดือน

ข้อ ๓. โจทก์ตกลงชำระค่าเสียหายให้กับจำเลยเป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท โดยแบ่งชำระเป็นงวด ๆ ดังนี้ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ชำระ ๒๕,๐๐๐ บาท วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ชำระ ๘,๐๐๐ บาท วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ชำระ ๘,๐๐๐

บาท วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ชำระ ๙,๐๐๐ บาท โดยโอนเข้าบัญชีเงินฝากของ
จำเลยตามข้อ ๒

ข้อ ๔. ในระหว่างระยะเวลาตามข้อ ๑ โจทก์เป็นผู้ชำระค่าภาษีโรงเรือน
และที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีต่าง ๆ แต่เพียงฝ่ายเดียว

ข้อ ๕. หากโจทก์ผิดนัดชำระหนี้ตามข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ ข้อใดข้อหนึ่ง
หรืองวดใดงวดหนึ่งถือว่าผิดนัดชำระหนี้ทั้งหมด โจทก์ยินยอมให้จำเลยบังคับคดีได้ทันที

ข้อ ๖. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑ จำเลยและบริวารยินยอม ออก
จากที่ดินของโจทก์ตามฟ้อง พร้อมทั้งขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินของโจทก์ตามฟ้อง และ
ส่งมอบที่ดินตามฟ้องคืนให้กับโจทก์ในสภาพปัจจุบัน สำหรับสิ่งปลูกสร้างให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์
ของจำเลยโดยจำเลยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

ข้อ ๗. ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนที่ศาลไม่สั่งคืน และค่าทนายความให้เป็นพับ

ข้อ ๘. โจทก์และจำเลยตกลงตามข้อ ๑ ถึงข้อ ๗ ต่างไม่ติดใจเรียกร้อง
สิ่งใดต่อกันอีก

ซึ่งเมื่อครบกำหนดระยะเวลา ๑ ปี ๖ เดือน นับแต่วันทำสัญญา
ประนีประนอมยอมความ โจทก์และบริวารไม่ยอมขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินของจำเลย
ต่อมาวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๔ ศาลชั้นต้นจึงออกหมายบังคับคดีแก่โจทก์ตามคำขอ
ของจำเลย

จำเลยยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ ว่า สัญญา
ประนีประนอมยอมความข้อ ๖ บรรทัดที่ ๑ ถึงที่ ๓ พิมพ์ผิดพลาดจากคำว่า จำเลยเป็น
โจทก์ และโจทก์ เป็นจำเลย ขอให้คำสั่งแก้ไขสัญญาประนีประนอมยอมความข้อ ๖
ดังกล่าวให้ถูกต้อง

โจทก์คัดค้านว่า สัญญาประนีประนอมยอมความข้อ ๖ เป็นไปตามเจตนา
ของคู่ความ ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ให้แก้ไขเป็นว่า ข้อ ๖ เมื่อครบกำหนดเวลา ๑ ปี
๖ เดือน ตามที่จำเลยยินยอมให้โจทก์พักอาศัยและทำธุรกิจในที่ดินพิพาทตามข้อ ๑ แล้ว
โจทก์และบริวารยินยอมออกจากที่ดินพิพาทของจำเลย พร้อมทั้งขนย้ายทรัพย์สินออกจาก
ที่ดินพิพาทของจำเลยและส่งมอบที่ดินพิพาทคืนให้แก่จำเลยในสภาพปัจจุบัน ทั้งนี้ หาก
โจทก์ ไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความข้อ ๖ ดังมีคำสั่งแก้ไขนี้ ให้บังคับคดี
ตามสัญญาประนีประนอมยอมความข้อ ๖ ที่ได้มีคำสั่งแก้ไขใหม่นี้

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายืน

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกา

โจทก์ว่า จำเลยมีสิทธิขอแก้ไขข้อความในสัญญาประนีประนอมยอมความซึ่งศาลชั้นต้นมี

คำพิพากษาตามยอมแล้วได้หรือไม่ เห็นว่า สัญญาประนีประนอมยอมความซึ่งศาลพิพากษาตามยอมนั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของคำพิพากษา จึงอยู่ในบังคับที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดหรือข้อผิดพลาดในสัญญาดังกล่าวได้ต่อเมื่อเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือข้อผิดพลาดเล็กน้อยอื่น ๆ เมื่อความปรากฏว่าสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างโจทก์กับจำเลยฉบับลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ มีข้อความระบุในข้อ ๑ ถึงข้อ ๕ ว่า

“ ...ข้อ ๑. โจทก์ยอมรับโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๒๙๙ เลขที่ดิน ๑๑๐ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลย จำเลยยินยอมให้โจทก์พักอาศัยและทำธุรกิจการค้า...มีกำหนดระยะเวลา ๑ ปี ๖ เดือน นับแต่วันทำสัญญาประนีประนอมยอมความ...

ข้อ ๒. โจทก์ตกลงชำระค่าเช่าให้แก่จำเลยในอัตราเดือนละ ๘,๐๐๐ บาท...

ข้อ ๓. โจทก์ตกลงชำระค่าเสียหายให้กับจำเลยเป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท...

ข้อ ๔. ...โจทก์เป็นผู้ชำระค่าภาษี...

ข้อ ๕. หากโจทก์ผิดนัดชำระหนี้ตามข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔...ยินยอม

ให้จำเลยบังคับคดีได้ทันที ... ”

ดังนั้น จึงเป็นที่เข้าใจได้ชัดเจนตามลายลักษณ์อักษรว่า สัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว มีความมุ่งหมายให้จำเลยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๒๙๙

ตามฟ้อง โดยจำเลยตกลงให้โจทก์เช่าพักอาศัยและประกอบธุรกิจได้เป็นเวลา ๑ ปี ๖ เดือน นับแต่วันทำสัญญาประนีประนอมยอมความ การที่สัญญาประนีประนอมยอมความข้อ ๖ มีข้อความระบุว่า “ ... เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑ จำเลยและบริวารยินยอมออกจากที่ดินของโจทก์ตามฟ้อง พร้อมทั้งขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินของโจทก์ตามฟ้อง และส่งมอบที่ดินตามฟ้องคืนให้กับโจทก์ในสภาพปัจจุบัน ...” นั้น จึงย่อมเห็นได้ว่าเป็นการพิมพ์ผิดพลาดเล็กน้อยหรือผิดหลงเล็กน้อย โดยพิมพ์คำว่าโจทก์เป็นจำเลย และพิมพ์คำว่าจำเลยเป็นโจทก์สลับกัน ซึ่งเมื่อมีข้อผิดพลาดดังกล่าวเกิดขึ้นในสัญญาประนีประนอมยอมความ จำเลยจึงมี สิทธิที่จะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเพิ่มเติมขอแก้ไขข้อผิดพลาดได้ตามที่บัญญัติไว้ ประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง และการแก้ไข ข้อผิดพลาดเช่นนี้ มิใช่เป็นเรื่องแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสัญญาประนีประนอมยอมความให้ นอกเหนือไปจากที่โจทก์จำเลยตกลงกัน ทั้งหาใช่เป็นการกลับหรือแก้คำพิพากษาตามยอม เดิม ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๑๔๓ วรรคสอง ไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายืนตาม คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้แก้ไขสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวจึงชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็น ฟ้องด้วย ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้นและเมื่อวินิจฉัย ดังนี้แล้ว กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาข้อปลีกย่อย อื่นอีก เพราะไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๖๑ และ ๑๖๗ ศาลฎีกาเห็นสมควร
แก้ไขให้ถูกต้อง

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาให้เป็นพับ.

